

Motivering TAM-omgevingsplan
verleggen Gasleiding
Waalbandijk -Spijkersestraat

Motivering TAM-omgevingsplan verleggen Gasleiding Waalbandijk - Spijkersestraat

Verplaatsing gasleiding (projectnummer Gasunie I.014611.01)

projectnummer 0498313.100
definitief revisie 0A
24 februari 2026

Auteur(s)

YB
MvB

Opdrachtgever

N.V. Nederlandse Gasunie
Postbus 19
9700 MA GRONINGEN

Gecontroleerd

AK

datum	beschrijving	vrijgave
24 februari 2026	Definitief	A.W.

Inhoud

1.	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Ligging en begrenzing	5
1.3	Het omgevingsplan	6
1.4	Leeswijzer	9
2.	Projectbeschrijving	10
2.1	Huidig gebruik	10
2.2	Toekomstige situatie	11
3.	Beleidskaders en programma's	13
3.1	Rijksbeleid	13
3.1.1	Nationale Omgevingsvisie	13
3.1.2	Instructieregels rijk (AMvB's)	13
3.1.3	Ladder voor duurzame verstedelijking	14
3.2	Provinciaal beleid	14
3.2.1	Omgevingsvisie provincie Gelderland	14
3.2.2	Omgevingsverordening provincie Gelderland	15
3.3	Gemeentelijk beleid	16
4.	Omgevingsaspecten	17
4.1	Archeologie cultuurhistorie en erfgoed	17
4.1.1	Archeologie 17	
4.1.2	Cultuurhistorie en erfgoed	18
4.2	Bodemkwaliteit	20
4.3	Natuur en stikstofdepositie	21
4.3.1	Gebiedsbescherming	21
4.3.2	Soortbescherming	23
4.3.3	Stikstofdepositie	25
4.3.4	Conclusie natuur en stikstof	25
4.4	Verkeer en parkeren	26
4.4.1	Verkeer 26	
4.4.2	Parkeren 26	
4.5	Bedrijven en milieuzonering	26
4.6	Omgevingsveiligheid	26
4.7	Geluid 27	
4.8	Luchtkwaliteit	27
4.9	Ontplobbare oorlogsresten (OO)	27
4.10	Weging van het waterbelang	28
4.11	Klimaatadaptatie	28
4.12	Gezondheid	28
4.13	M.e.r.-beoordeling	28
5.	Juridische toelichting	29
5.1	De Omgevingswet	29
5.1.1	Het omgevingsplan	29
5.1.2	Aanpassen van het omgevingsplan	29
5.1.3	Wat is een TAM-omgevingsplan	29
5.1.4	Toelichting op regels van het TAM-omgevingsplan	30
6.	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	32
6.1	Participatie	32
6.2	Procedure	32

6.2.1	Zienswijzen	32
7.	Financiële haalbaarheid	33
8.	Conclusie evenwichtige toedeling van functies aan locaties	34

Bijlagen:

Bijlage 1: Bureauonderzoek Dijkkruising DN100 Spijkersestraat – Waalbandijk te Echteld, d.d. 10 september 2025'

Bijlage 2: Verkennend (water)bodemonderzoek, afsluiterschema S-9909 en werkgebied dijkkruising Echteld, d.d. 15 september 2025

Bijlage 3: Natuurtoets Dijkkruising Echteld, d.d. 5 september 2025;

Bijlage 4: gasleiding dijkkruising Echteld – stikstofdepositie onderzoek, d.d. 13 oktober 2025

Bijlage 5: Kwantitatieve risicoanalyse (QRA) N.V. Nederlandse Gasunie – Verlegging van N-574-16, d.d. 15 december 2025

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Het aardgastransportnetwerk in Nederland van de N.V. Nederlandse Gasunie (hierna: Gasunie) vormt een belangrijke schakel in het totale energieaanbod. Gedeelten van het ondergrondse netwerk moeten vervangen en vernieuwd worden zodat de levering naar de gebruikers gegarandeerd kan worden. Vervanging van een afsluiterschema draagt ook bij aan het borgen van een veilig aardgastransportnetwerk. In dit geval gaat het om het verwijderen van het bestaande afsluitersschema en het verleggen van de leiding bij de Spijkersestraat 1 bij Echteld. De verlegging is primair noodzakelijk omdat de dijk versterkt gaat worden. De verlegging van de gasleiding wordt uitgevoerd in de periode juni/juli 2026 als de dijk ook dicht is.

Wat is een afsluiterschema?

Een afsluiterschema van de Gasunie is een ondergronds cluster van afsluiters dat zich op knooppunten van het gastransportnet bevindt. Het speelt een cruciale rol in het regelen en beveiligen van de gasstromen in Nederland. Het heeft drie taken:

1. **Gasstroom regelen:** Door afsluiters te openen of te sluiten, kan Gasunie de richting en hoeveelheid van het gastransport aanpassen.
2. **Onderhoud mogelijk maken:** Bij werkzaamheden aan leidingen kan een deel van het netwerk worden afgesloten zonder het hele systeem stil te leggen.
3. **Veiligheid garanderen:** In geval van calamiteiten of lekkages kunnen delen van het netwerk snel worden geïsoleerd.

Omgevingsplan Neder-Betuwe

De gewenste ontwikkeling is op basis van het geldend ruimtelijk kader (het omgevingsplan) niet toegestaan. De beoogde activiteiten zijn in strijd met de regels van het omgevingsplan. Een verdere uitleg van het geldende ruimtelijk kader (en het omgevingsplan) volgt in paragraaf 1.3 van deze motivering. Om de beoogde ontwikkeling mogelijk te maken wordt een wijziging van het omgevingsplan aangevraagd. Met de voorliggende motivering wordt onderbouwd dat de beoogde ontwikkeling bijdraagt aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

1.2 Ligging en begrenzing

Het projectgebied ligt ten noorden van de rivier de Waal. Verder is het projectgebied omsloten door de Spijkersestraat, de Hogeveldeweg in het noorden en de Waalbandijk in het zuiden. Het nieuwe tracé zal ook onder de Waalbandijk doorlopen, net als in de huidige situatie.

De aardgastransportleiding zal over een lengte van circa 130 meter verwijderd worden en iets verder aan de westkant van de Spijkersestraat teruggeplaatst worden. De percelen waarin de leiding komt te liggen hebben een agrarische bestemming en deels een dubbelbestemming Leiding-Gas en staat kadastraal bekend als Echteld, sectie I 610, 612, 276 en G 43, 44 en 55. Op grond van het omgevingsplan mag de gewenste aanpassing aan de gasinfrastructuur hier niet plaatsvinden.

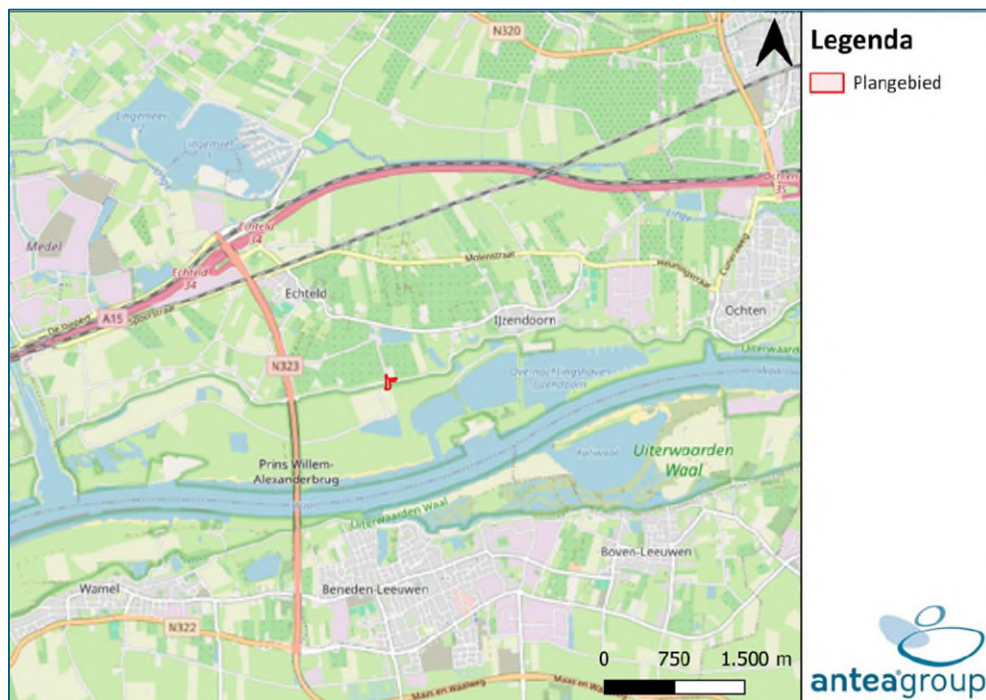
Motivering TAM-omgevingsplan verleggen Gasleiding Waalbandijk - Spijkersestraat

Verplaatsing gasleiding (projectnummer Gasunie I.014611.01)

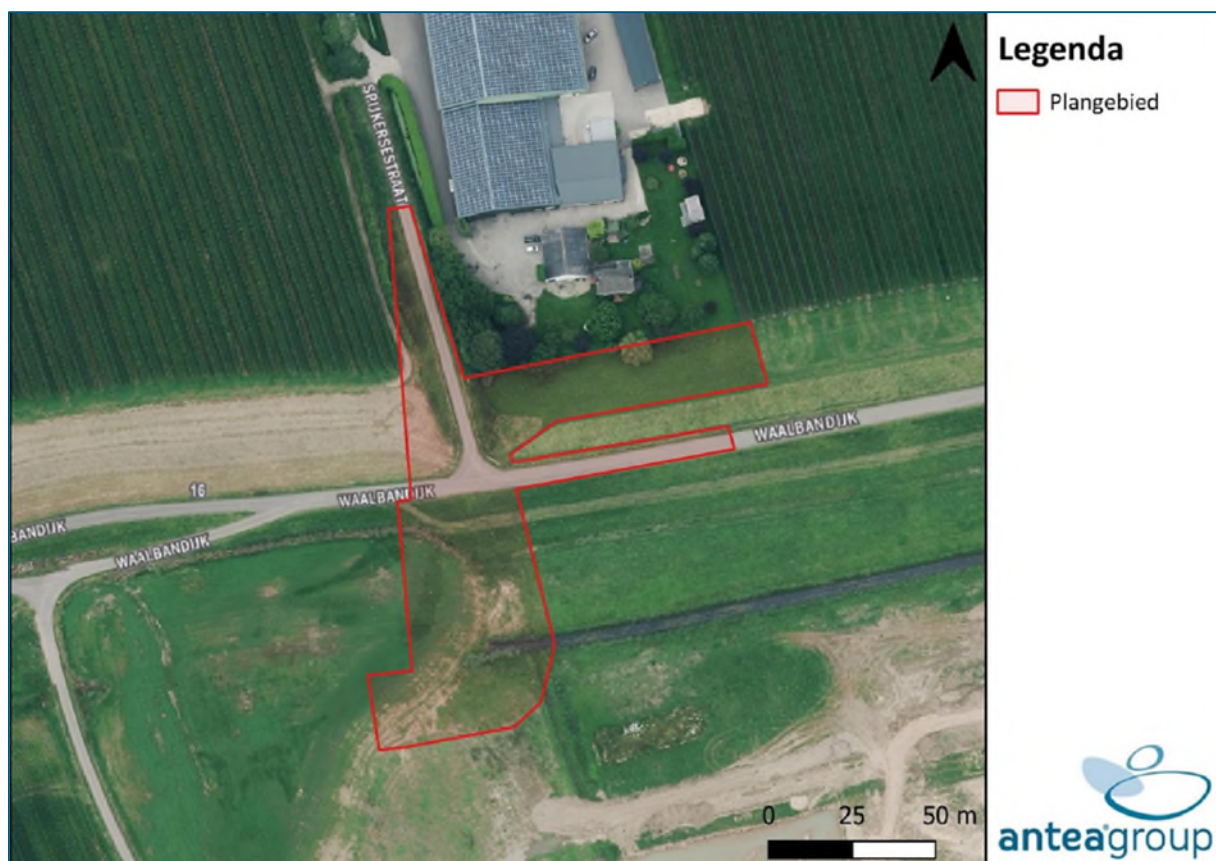
projectnummer 0498313.100

24 februari 2026 revisie 0A

N.V. Nederlandse Gasunie

Figuur 1 1: Locatie projectgebied in de ruimere omgeving

Figuur 1 2: Weergave projectgebied in het rood

1.3 Het omgevingsplan

Het geldend ruimtelijk kader wordt gevormd door het (tijdelijke) omgevingsplan. Dit omgevingsplan is op 1 januari 2024 (met de inwerkingtreding van de Omgevingswet) van rechtswege in werking getreden. Het

Motivering TAM-omgevingsplan verleggen Gasleiding Waalbandijk - Spijkersestraat

Verplaatsing gasleiding (projectnummer Gasunie I.014611.01)

projectnummer 0498313.100

24 februari 2026 revisie 0A

N.V. Nederlandse Gasunie

tijdelijke omgevingsplan bestaat uit bestaande ruimtelijke besluiten, waaronder de voormalige bestemmingsplannen. Omdat de gemeente nog geen volledig omgevingsplan heeft dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet wordt er nog getoetst aan deze bestemmingsplannen om planologische mogelijkheden te bepalen.

Op de locatie zijn een vijftal bestemmingsplannen van toepassing:

- Buitengebied Dodewaard en Echteld (vastgesteld 30-05-2013)
- Willemspolder fase 1, (vastgesteld 18-12-2019)
- Parapluplan 2023 (vastgesteld 04-07-2024)
- Parapluregeling Archeologie (vastgesteld 27-09-2018)
- Parapluregeling Parkeren (vastgesteld 26-04-2018)

Van bovenstaande plannen geven de bestemmingsplannen Buitengebied Dodewaard en Echteld en Willemspolder fase 1 de planologische (on-)mogelijkheden. Het bestemmingsplan parkeren heeft geen invloed omdat er na realisatie geen parkeervraag en/of parkeerplekken gerealiseerd moeten worden. Het parapluplan 2023 geeft regels voor kantoren, detailhandel, ensembles en parkeren, activiteiten die niet mogelijk gemaakt worden met dit plan. De Parapluregeling Archeologie beschermt in zijn algemeenheid archeologische waarden in de grond. Hiervoor is een specifiek archeologisch onderzoek gedaan dat beschreven wordt in paragraaf 4.1.

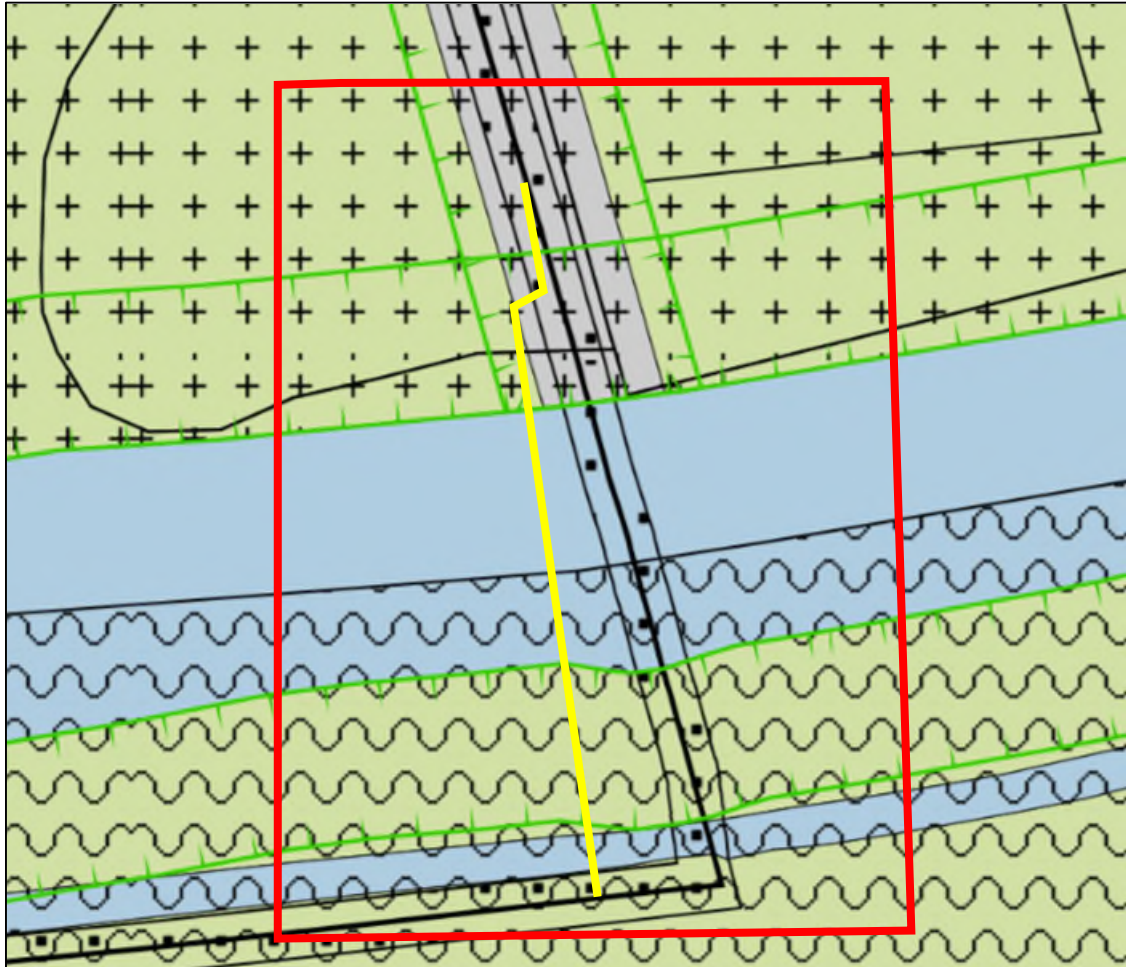
Het bestaande tracé van de gasleiding heeft een dubbelbestemming Leiding - Gas. De op de verbeelding als zodanig aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van ondergrondse hogedruk gastransportleidingen (inclusief voorzieningen) met de daarbij behorende belemmeringenstroken. Deze bescherming heeft het nieuwe tracé nog niet en dit wijzigingsbesluit moet daarvoor zorgen.

Bestemmingsplan Buitengebied Dodewaard en Echteld

Het bestemmingsplan 'Buitengebied Dodewaard en Echteld' is onherroepelijk geworden op 30-05-2013.

In het bestemmingsplan Buitengebied Dodewaard en Echteld hebben de gronden waarop het nieuwe tracé wordt gerealiseerd de volgende bestemmingen en aanduidingen:

- Agrarisch met waarden - 1 (enkelbestemming)
- Agrarisch met waarden - 3 (enkelbestemming)
- Water (enkelbestemming)
- Water – Waterkering (enkelbestemming)
- Verkeer (enkelbestemming)
- Leiding – Gas (dubbelbestemming)
- Waterstaat – Waterstaatkundige functie (dubbelbestemming)
- Waarde – Archeologie 1 (dubbelbestemming)
- Waarde – Archeologie 3 (dubbelbestemming)
- Vrijwaringszone – dijk (gebiedsaanduiding)
- Vrijwaringszoen – weg (gebiedsaanduiding)

Figuur 1.3: Globale ligging projectgebied in het rode kader binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Dodewaard en Echteld' met in het geel de ligging van de nieuwe gasleiding.

Op grond van de bestemmingen en aanduidingen is de nieuwe gasleiding niet voldoende planologisch beschermd. Het zuidelijke deel van het projectgebied, ten zuiden van de Waalbandijk, is na het onherroepelijk worden opgenomen in het bestemmingsplan Willemspolder fase 1. Dit wordt hieronder beschreven.

Bestemmingsplan Willemspolder fase 1

Het gebied ten zuiden van de Waalbandijk is in 2022 opgenomen in het 'Bestemmingsplan Willemspolder fase 1'. Dit plan is vastgesteld op 29-09-2022. Hierin zijn de volgende bestemmingen en aanduidingen toegekend aan de gronden waar de gasleiding onder komt te liggen:

- Natuur (enkelbestemming)
- Leiding – Gas (dubbelbestemming)
- Waterstaat – Waterstaatkundige functie (functieaanduiding)
- Overige zone – bouwstoffenwinning (gebiedsaanduiding)
- Vrijwaringszone – dijk 2 (gebiedsaanduiding)

Figuur 1.4: Ligging projectgebied in bestemmingsplan 'Willemspolder fase 1' met in het geel de ligging van de nieuwe gasleiding.

Tenslotte bestaat het tijdelijk omgevingsplan uit de bruidsschatregels. Dit zijn de voormalige rijksregels die met de inwerkingtreding van de Omgevingswet over zijn gegaan naar decentrale overheden. In hoofdstuk 3 van deze motivering wordt hieraan getoetst.

Conclusie

De nieuwe gasleiding komt buiten het gebied te liggen dat een dubbelbestemming 'Leiding – Gas' heeft. In de onderliggende enkelbestemmingen is de aanleg van een nieuwe gasleiding niet geheel mogelijk en is de bescherming van de nieuwe gasleiding niet geregeld. Dit wijzigingsbesluit maakt de aanleg van de gasleiding mogelijk en regels de bescherming daarvan met een beperkingengebied.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een projectbeschrijving gegeven van de bestaande en nieuwe situatie. Hoofdstuk 3 gaat in op het relevante beleid. In hoofdstuk 4 komen de diverse omgevingsonderzoeken aan bod waarna hoofdstuk 5 de uitvoerbaarheid beschrijft.

2. Projectbeschrijving

2.1 Huidig gebruik

De gasleiding van de Gasunie ligt in de berm van de Spijkersestraat, nabij Echteld. Gasunie is voornemens een werkkerrein te realiseren ten behoeve van een project waarbij een leiding wordt verlegd en een afsluiterschema wordt verwijderd. Het projectgebied ligt op de kruising van de Waalbandijk en de Spijkerstraat te Echteld (gemeente Neder-Betuwe, Provincie Gelderland).

De huidige leiding is verouderd, en wordt daarom deels vervangen en verlegd. Hierbij is een nieuwe ondergrondse leiding in de oostelijke berm van de Spijkersestraat beoogd. De huidige gasleiding ligt in de berm van de Spijkersestraat en onder de Waalbandijk door. Aan de andere kant van de dijk maakt de leiding een knik richting het westen in de richting van de N323.

Figuur 2.1: Het projectgebied vanaf de Waalbandijk in noordelijke richting;

Figuur 2.2: Het projectgebied vanaf de Spijkersestraat in zuidelijke richting;

2.2

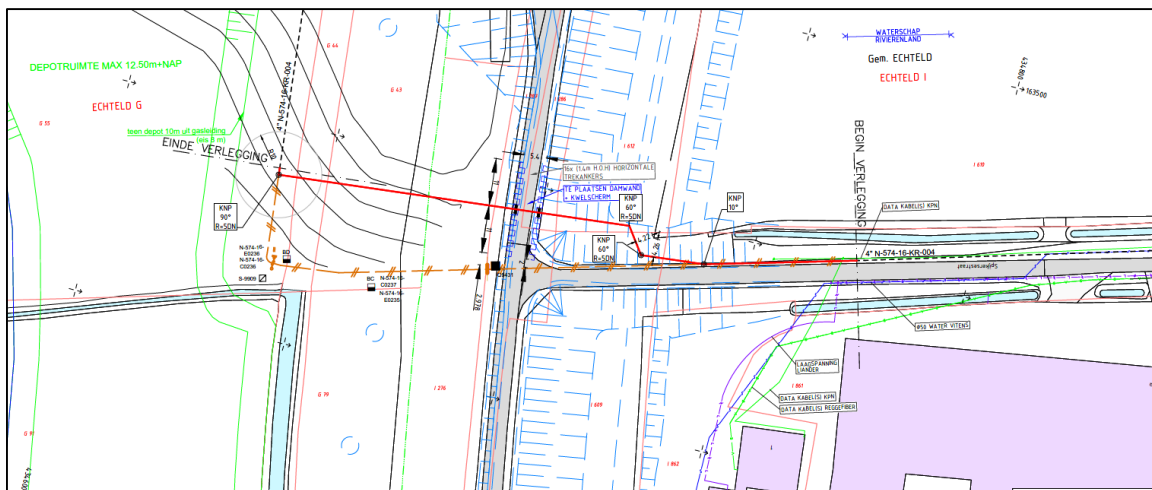
Toekomstige situatie

De bestaande ondergrondse voorzieningen moeten vervangen worden. Hiervoor wordt het huidige tracé verlegd ten oosten van het bestaande. In figuur 2.3 is de nieuwe situatie weergegeven. Hierbij is de rode lijn het nieuwe tracé en de oranje lijn het tracé dat verwijderd wordt. Het project bestaat uit het verleggen van ca. 200 meter leiding) en het verwijderen van afsluitschema S-9909, gelegen in de uiterwaarde van een rivier. Als de nieuwe leiding er ligt zal de bestaande verwijderd worden.

Het is noodzakelijk om de periode van de werkzaamheden van de verlegging zo kort mogelijk te houden zodat de gebruikers zo kort mogelijk geen gas ontvangen. Daarom is gekozen voor verlegging van de gasleiding. Daarom wordt ook de gasleiding aangelegd naast de bestaande en zal alleen ten tijde van het koppelen er tijdelijk geen gas zijn.

Op en naast de Waalbandijk worden diverse units geplaatst ten behoeve van de werkzaamheden. Dit zal plaatvinden tegelijkertijd met de gehele afsluiting van de dijk in het kader van de dijkversterking. Gebruikers van de dijk zullen hierdoor geen extra overlast ondervinden van de overlast die er toch al is voor de verbreding van de dijk.

Er worden twee werkterreinen en locaties voor grondopslag gerealiseerd naast de locatie. Dit is nodig om de grond op te slaan zodat dit na de aanleg van de gasleiding weer teruggeplaatst wordt. De grondopslag parallel aan de Waalbandijk en de grondopslag haaks op de Waalbandijk maken ook onderdeel uit van het werkterrein, zie figuur 2.4. Het terrein zal bereikbaar gehouden worden door de aanleg van rijplaten.

Figuur 2.3: Werkzaamheden (kaart is west-oost georiënteerd).

Om te voorkomen dat de dijk tijdens de werkzaamheden sterkte verliest, worden damwanden geslagen rondom de nieuwe gasleidingen. Deze zorgen ervoor dat de dijk de sterkte behoudt tijdens de aanleg en ook bestand blijft tegen eventuele hoogwaterstanden en bijbehorende druk op de dijk. Dit traject is in samenspraak met het waterschap doorlopen.

Motivering TAM-omgevingsplan verleggen Gasleiding Waalbandijk - Spijkersestraat

Verplaatsing gasleiding (projectnummer Gasunie I.014611.01)

projectnummer 0498313.100

24 februari 2026 revisie 0A

N.V. Nederlandse Gasunie

Figuur 2.4: Werkterrein en grondopslag in donkerblauw, nieuwe gasleiding lichtblauw en bestaande in het rood. Turquoise de werkwegen door middel van rijplaten in het gebied en geel de werkterreinen die tijdelijk verstoord zullen worden (kaart is noord-zuid georiënteerd).

3. Beleidskaders en programma's

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie

Kader

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vastgesteld. Deze biedt een duurzaam perspectief voor de leefomgeving. Hiermee wordt ingespeeld op de grote uitdagingen in de komende jaren. Allerlei trends en ontwikkelingen hebben invloed op de leefomgeving. Veranderende en groeiende steden, de overgang naar een duurzame en circulaire economie en het aanpassen aan de gevolgen van de klimaatverandering vormen slechts een deel van de opgave. Dit biedt kansen, maar vraagt wel om zorgvuldige keuzes. Want de ruimte, zowel boven-, als ondergronds, is een schaars goed. Het combineren van al die opgaven vraagt een nieuwe manier van werken. Niet van bovenaf opgelegd, maar in goede samenwerking tussen overheden, bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en burgers. De NOVI biedt een kader, geeft richting en maakt keuzes waar dat kan. Tegelijkertijd is er ruimte voor regionaal maatwerk en gebiedsgerichte uitwerking. Omdat de verantwoordelijkheid voor het omgevingsbeleid voor een groot deel bij provincies, gemeenten en waterschappen ligt, kunnen inhoudelijke keuzes in veel gevallen het beste regionaal worden gemaakt. Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten:

- Ruimte voor klimaatadaptatie;
- Duurzaam economisch groeipotentieel;
- Sterke en gezonde steden en regio's;
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Beoordeling

Gas blijft de komende jaren een belangrijke voorziening in het energieaanbod in Nederland. Hier is sprake van een reeds bestaande voorziening die enkele meters verplaatst wordt. Daarover doet de NOVI geen specifieke uitspraken. Gas draagt nog steeds bij aan de toekomstbestendigheid van Nederland zodat in zijn algemeenheid geconcludeerd kan worden dat deze ontwikkeling passend is binnen de nationale omgevingsvisie.

3.1.2 Instructieregels rijk (AMvB's)

Kader

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in getreden. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is gewijzigd in de Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's). In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan de rijksinstructieregels. De hoofdonderwerpen van deze regels zijn:

- Waarborgen van de veiligheid (paragraaf 5.1.2 Bkl);
- Beschermen van de waterbelangen (paragraaf 5.1.3 Bkl);
- Beschermen van de gezondheid en milieu (paragraaf 5.1.4 Bkl), waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit;
- Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed (paragraaf 5.1.5), waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking (artikel 5.129g Bkl);
- Het behoud van ruimte voor toekomstige functies (paragraaf 5.1.6 Bkl) voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden;
- Het behouden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten (paragraaf 5.1.7 Bkl), waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën;
- Het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (paragraaf 5.1.8 Bkl).

Uit het tweede lid van artikel 8.0b van het Bkl volgt dat de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit geweigerd wordt als:

- De activiteit zou leiden tot een situatie die niet is toegelaten op grond van de instructieregels;
- De omgevingsplanactiviteit betrekking heeft op een voorbeschermingsregel in het omgevingsplan (opvolger van het voorbereidingsbesluit);
- De omgevingsplanactiviteit het uitvoeren van een project waarvoor een projectbesluit is vastgesteld door provincie of rijk, belemmert.

Beoordeling

In de diverse omgevingsonderzoeken die zijn uitgevoerd en beschreven worden in het volgende hoofdstuk aangetoond dat de ontwikkeling passend is binnen de instructieregels van het Rijk als het gaat om het waarborgen van veiligheid en het beschermen van diverse waarden die in het gebied aanwezig zijn. Door de mogelijkheden van dit plan ontstaat er in het projectgebied geen structurele landschappelijke wijziging, na realisatie liggen de leidingen weer ondergronds in de dijk.

Tenslotte draagt deze wijziging van het omgevingsplan bij aan het inwerking houden van de (energie) infrastructuur die van essentieel landsbelang is. Geconcludeerd wordt dat deze wijziging van het omgevingsplan passend is binnen deze instructieregels.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Kader

In paragraaf 5.1.5.4 artikel 5.129g van het Bkl staat de ladder voor duurzame verstedelijking. Dit artikel is van toepassing op een stedelijke ontwikkeling die bestaat uit de ontwikkeling of uitbreiding van een bedrijventerrein, een zeehaventerrein, een woningbouwlocatie, kantoren, een detailhandelsvoorziening of een andere stedelijke voorziening en die voldoende substantieel is. Met de toevoeging van dit artikel in het Bkl is beoogd vanuit een oogpunt van ongewenste leegstand te vermijden en zorgvuldig ruimtegebruik te stimuleren. Er wordt daarom rekening gehouden met:

- De behoefte aan die stedelijke ontwikkeling; en
- Als die stedelijke ontwikkeling is voorzien buiten het stedelijk gebied of buiten het stedelijk groen aan de rand van de bebouwing van stedelijk gebied: de mogelijkheden om binnen dat stedelijk gebied of binnen dat stedelijk groen aan de rand van de bebouwing van stedelijk gebied in die behoefte te voorzien.

De definiëring van enkele van de in het artikel genoemde begrippen in art. 1.1 Bkl laat onverlet dat de 'ladder voor duurzame verstedelijking' als een 'open norm' is te kwalificeren. Dit houdt in dat de norm inhoudelijk open is en onder verschillende omstandigheden nader ingevuld moet worden. Sinds de inwerkingtreding van het artikel heeft de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State (ABRvS) in haar jurisprudentie de norm veelvuldig ingevuld en daardoor verder begrensd. Op 28 juni 2017 heeft de ABRvS een zogenoemde 'overzichtsuitspraak' gedaan (ECLI:NL:RVS:2017:1724, r.o. 2 t/m 12.8), waarin de dan geldende en op basis van de voornoemde wijziging te behouden jurisprudentielijnen nader uiteen worden gezet. Op basis van deze jurisprudentielijnen kan de 'ladder voor duurzame verstedelijking' concreet worden toegepast.

Beoordeling

De verwijdering van de oude gasleiding en het plaatsen van een nieuwe betreft geen nieuwe stedelijke ontwikkeling, waardoor een toets aan de ladder voor duurzame verstedelijking ook niet nodig is.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie provincie Gelderland

De omgevingsvisie van de provincie Gelderland bevat de integrale, langetermijnvisie van de provincie op de fysieke leefomgeving en is vastgesteld op 19 december 2018. In de omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' wordt een gedeeld vergezicht beschreven: het beeld op de toekomst. Een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland staat daarbij centraal. Dit wil de provincie bereiken door bij de uitoefening van de taken de focus te leggen op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. Om hier richting aan te geven zijn zeven ambities omschreven:

1. Energietransitie;
2. Klimaatadaptatie;
3. Biodiversiteit;
4. Circulaire economie;
5. Bereikbaarheid;
6. Economisch vestigingsklimaat;
7. Woon- en leefklimaat.

Een algemene ambitie binnen de energietransitie om klimaatneutraal te worden is het doel om op een vergroting van het aandeel duurzame energie te realiseren en steeds minder gas te gebruiken. Het is alleen een feit dat gas nog steeds een belangrijke energievoorziening is de komende jaren en dat vervanging van bestaande voorzieningen zoals deze noodzakelijk blijft. Het verplaatsen van de bestaande gasleiding en het verwijderen van het bestaande afsluiterschema is een ontwikkeling waarover deze omgevingsvisie geen specifieke kaders geeft.

Beoordeling

Het vernieuwen en verplaatsen van de gasleiding is passend binnen de omgevingsvisie van de provincie Gelderland omdat een stabiele energievoorziening bijdraagt aan de doelstellingen die de provincie heeft.

3.2.2 Omgevingsverordening provincie Gelderland

Kader

Sinds 3 maart 2025 is de huidige versie van de Omgevingsverordening Gelderland in werking. Deze verordening heeft betrekking op de lokale fysieke leefomgeving, en activiteiten die gevolgen hierop kunnen hebben. De omgevingsverordening bestaat uit kaarten en regels, welke de provincie nodig heeft voor een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland. Ook bewaken deze regels de kwaliteit van de Gelderse leefomgeving. Deze verordening is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van de provincie en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

- Bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur;
- Behoud en herstel van de biologische diversiteit; en
- Doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

In de omgevingsverordening worden diverse gebiedsaanwijzingen gegeven die voor het gehele projectgebied zijn aangegeven. Op grond van de verordening is de gebiedsaanwijzing beschermd landschap van toepassing. Het gaat dan om het beschermen landschap Gelderse streken: Betuwe & Tielerwaard.

Beschermen landschap Gelderse streken: Betuwe & Tielerwaard

Betuwe en Tielerwaard is een landelijk rivierengebied met voornamelijk agrarische cultuurlandschappen tussen Nederrijn (Lek) en Waal, ten zuiden van de stuwwallen van Veluwe en Utrechtse Heuvelrug. Het landschap is mede gevormd door continue strijd tegen het water en de klei-, zand- en grindwinning van de laatste decennia. Ruimtelijke ontwikkelingen moeten rekening houden met- en dragen zo mogelijk bij aan de kernkwaliteiten van de Betuwe & Tielerwaard.

Het vervangen en aanleggen van een gasleiding zal niet zorgen voor een aantasting van de kernkwaliteiten zoals omschreven in de Omgevingsverordening, omdat deze wordt aangelegd in de ondergrond en zodoende geen invloed heeft op de ruimtelijke kwaliteiten. Geconstateerd wordt dan ook dat de aanwijzing als beschermd landschap de uitvoerbaarheid van deze omgevingsvergunning niet in de weg staat.

Groene ontwikkelingszone

Aan de zuidkant van de Waalbandijk ligt een klein deel van het projectgebied. Hier geldt de gebiedsaanwijzing 'groene ontwikkelingszone'. Deze paragraaf in de omgevingsverordening is opgenomen ten behoeve van het bevorderen van de samenhang tussen de natuurgebieden, waardoor het Gelders natuurnetwerk versterkt

Motivering TAM-omgevingsplan verleggen Gasleiding Waalbandijk - Spijkersestraat

Verplaatsing gasleiding (projectnummer Gasunie I.014611.01)

projectnummer 0498313.100

24 februari 2026 revisie 0A

N.V. Nederlandse Gasunie

wordt en het zoneren van de overgang tussen natuurfuncties en andere functies. Het vervangen en aanleggen van een gasleiding zal niet zorgen voor een aantasting van de kernkwaliteiten zoals omschreven in de Omgevingsverordening, omdat deze wordt aangelegd in de ondergrond en zodoende geen invloed heeft op de ruimtelijke kwaliteiten. Geconstateerd wordt dan ook dat de aanwijzing als groene ontwikkelingszone de uitvoerbaarheid van deze wijziging niet in de weg staat.

Intrekgebied

Deze afdeling is opgenomen in de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland met het oog op het beschermen van de kwaliteit van het grondwater vanwege de openbare drinkwatervoorziening. In dat kader geldt voor het projectgebied een specifieke zorgplicht en is het verboden om een mijnbouwwerk aan te leggen of te exploiteren. Tot slot is het verboden om handelingen uit te voeren waardoor de beschermende werking van de bodemlaag wordt of kan worden aangetast.

Verder gelden ook de algemene gebiedsaanwijzingen 'Glastuinbouwbedrijf buiten een glastuinbouwontwikkelingsgebied' en 'Werkgebied van de Faunabeheereenheid Gelderland'. Dit project betreft het vervangen en combineren van bestaande afsluiterschema's en geen ontwikkelingen op het gebied van glastuinbouw of faunabeheer. In dat kader is er geen relatie tussen het project en de gebiedsaanwijzingen.

Conclusie

Het project is passend binnen de instructieregels van de omgevingsverordening Provincie Gelderland

3.3 Gemeentelijk beleid

Omgevingsvisie

De gemeente Neder-Betuwe heeft zijn visie voor de toekomst van de gemeente vastgesteld in de omgevingsvisie 'Omgevingsvisie Neder-Betuwe', vastgesteld op 24 februari 2022. In de omgevingsvisie sorteert de gemeente ook voor op een duurzame energievoorziening in de gehele gemeente.

Ambitiedocumenten

Het gemeentelijke beleid en de doelstellingen voor het toekomstgericht (duurzaam) ontwikkelen van de gemeente Neder-Betuwe zijn vastgelegd in verschillende documenten, zoals de 'Klimaatnota 2021-2025' en het 'Programmaplan Duurzaamheid Neder-Betuwe'. Deze plannen onderbouwen specifiek de keuzes van de klimaatambities en bieden inzicht in de bijdrage die verschillende sectoren leveren aan de CO2 uitstoot nu en in de toekomst.

De verschillende doelen voor de toekomst zijn afhankelijk van een stabiele energievoorraad. Net als bij het rijksbeleid is voor de transitie naar duurzame energie aardgas voor elektriciteit en warmte nog steeds nodig. De structuurvisie gaat niet in op vervanging en verplaatsing met enkele meters van een bestaande gasleiding en het verwijderen van het afsluiterschema.

Conclusie

De ontwikkeling is passend in de algemene doelstellingen van de structuurvisie van de gemeente.

4. Omgevingsaspecten

Voor deze ontwikkeling zijn een aantal omgevingsaspecten specifiek onderzocht om te kunnen bepalen of er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Het gaat om een verplaatsing van een bestaande gasleiding met enkele meters in westelijke richting en het verwijderen van een afsluiterschema. De voor deze werkzaamheden relevante onderwerpen die specifiek onderzocht en geanalyseerd zijn staan in dit hoofdstuk beschreven

Daarnaast maakt deze verplaatsing van de gasleiding onderdeel uit van de gehele dijkversterking van de Waalbandijk waarvoor op 26-09-2023 een omgevingsvergunning door de gemeente verleend is. In dat kader zijn ook onderzoeken uitgevoerd en in sommige gevallen vergunningen verkregen bij diverse bevoegde gezagen. Als het onderzoek in dat kader is uitgevoerd wordt daarnaar verwezen en maken de onderzoeken onderdeel uit van het besluit van de gemeente om omgevingsvergunning te verlenen met kenmerk:

NL.IMRO.1740.boNBdijkverstwaal-vst1

4.1 Archeologie cultuurhistorie en erfgoed

4.1.1 Archeologie

Kader

In de Erfgoedwet is de bescherming van het archeologisch erfgoed geregeld. Deze wet verplicht om bij de bestemming van de in het bestemmingsplan begrepen gronden, rekening te houden met de in de bodem aanwezige, dan wel te verwachten archeologische waarden. Archeologische waarden zijn in Nederland veelal onzichtbaar, aangezien ze grotendeels verborgen liggen in de bodem. Hierdoor zijn ze niet eenvoudig te karteren. Voor de onbekende waarden heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) opgesteld. Voor de bekende waarden is de Archeologische Monumentkaart (AMK) opgesteld. Bij bodemverstoringen dient getoetst te worden of de archeologische waarden niet verstoord of beschadigd worden.

Toetsing

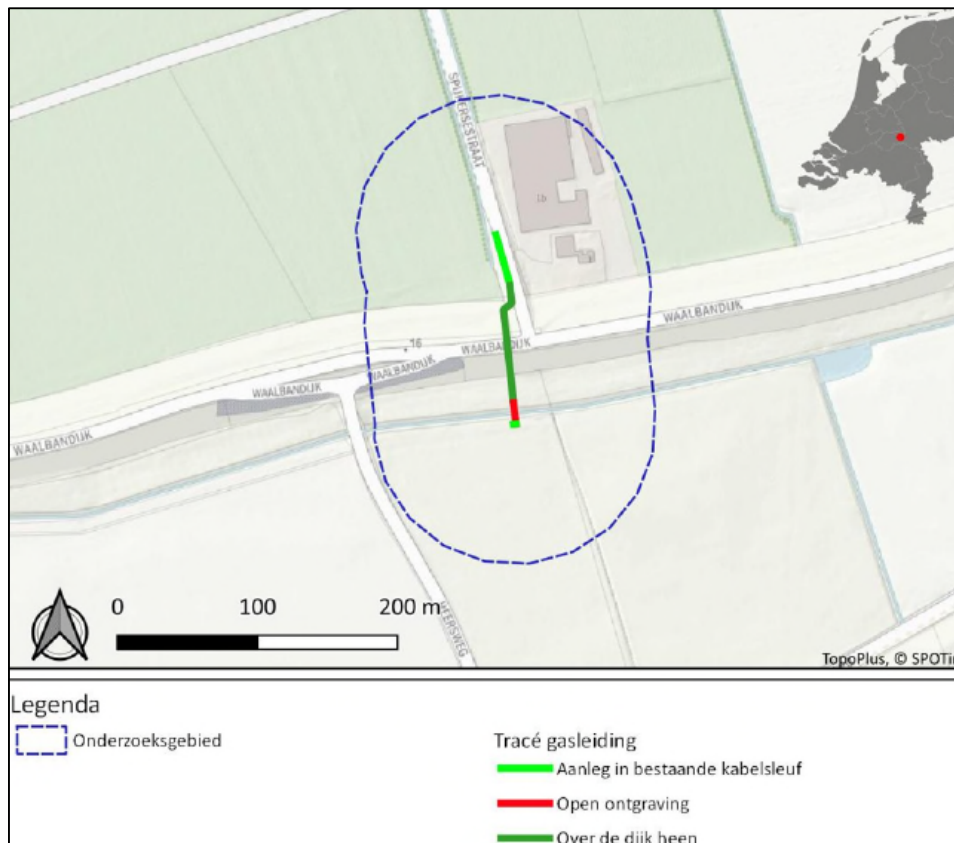
In september 2025 is door Antea Group een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor deze werkzaamheden. In het rapport '*Bureauonderzoek Dijkkruising DN100 Spijkersestraat – Waalbandijk te Echteld, d.d. 10 september 2025*' zijn hiervan de resultaten beschreven. Dit onderzoek is in zijn geheel als bijlage 1 bij deze motivering toegevoegd.

Het merendeel van de werkzaamheden zorgt niet voor verstoring van de ondergrond. Enkel 16 meter van het tracé wordt door middel van open ontgraving gegraven in een zone waar geen bekende verstoringen zijn. Echter blijkt dit deel van het tracé niet binnen een zone 'Waarde Archeologie' te liggen (zie figuur 4.1 voor de ligging).

De regio ligt in het langs de huidige loop van de Waal. De ondergrond is met name opgebouwd uit rivierafzettingen zoals geulen, kommen en oeverwallen. De bodem is relatief recent en bestaat uit diverse vaaggronden.

In de regio komen sporen van menselijke activiteit voor vanaf het midden Paleolithicum. Vanaf de laatste ijstijd zijn mensen permanent actief in de regio. Pas vanaf 3500 v. Chr. vindt permanente bewoning plaats. In de middeleeuwen vindt grootschalige bedijking plaats in het riviereengebied waardoor de dorpen verder kunnen uitbreiden op lageregelegen gronden.

Binnen het onderzoeksgebied zijn diverse onderzoeken uitgevoerd. Met name ter plekke van het AMK-terrein zijn vondsten gedaan. Deze vondsten dateren vanaf de Romeinse tijd. Echter is uit een karterend booronderzoek van Vestigia gebleken dat ter plekke van het onderhavig tracé geen archeologisch relevante lagen zich in het bodemprofiel bevinden.

Figuur 4.1: aanlegmethodes nieuwe gasleiding

De zones van Archeologische Waarde uit het bestemmingsplan van de gemeente Neder-Betuwe zijn gebaseerd op de verwachtingskaart. Hierdoor komt de verwachting overeen met de dubbelbestemmingen. De 16 meter tracé wat tot een bodemverstoring gaat leiden ligt niet in een met een archeologische verwachting, wat resulteert in een lage verwachting op het aantreffen van archeologische resten.

Selectieadvies

Gezien de werkzaamheden voor 39 meter in een bestaande sleuf worden verricht, 87 meter niet wordt ingegraven in de dijk, maar op de dijk wordt gelegd, blijft enkel 16 meter sleuf over. Deze 16 meter ligt in een zone zonder dubbelbestemming. Daarnaast heeft Vestigia aangetoond dat ter plekke van het onderhavige tracé geen archeologisch relevante lagen aanwezig zijn. Gezien de te verwachte verstoring enkel 16 m² betreft tot 1 meter beneden maaiveld, wordt niet verwacht archeologische resten aan te treffen. Om deze reden wordt in het rapport geadviseerd tot vrijgave.

Conclusie

Namens gemeente Neder Betuwe is regioarcheoloog Rivierenland akkoord met de hierboven beschreven resultaten en conclusies van dit onderzoek. Het besluit is genomen het selectieadvies (de aanbevelingen) uit het rapport in zijn geheel over te nemen. Ten aanzien van archeologie zijn er derhalve geen belemmeringen meer voor de uitvoering van de voorgenomen plannen. De meldingsplicht archeologische toevalsvondst (art. 5.10 Erfgoedwet) en het doen van waarnemingen (art. 5.11 Erfgoedwet) blijven echter te allen tijde van kracht. Er zijn geen belemmeringen vanuit het oogpunt archeologie voor de uitvoerbaarheid van dit wijzigingsbesluit.

4.1.2 Cultuurhistorie en erfgoed

Kader

Onder erfgoed vallen cultureel erfgoed en werelderfgoed. Cultureel erfgoed bestaat uit rijksmonumenten, gemeentelijke- en provinciale monumenten en archeologische monumenten. De bescherming van erfgoed wordt geregeld in het Bal, de provinciale omgevingsverordening en het omgevingsplan. Het Bal stelt onder andere regels

Motivering TAM-omgevingsplan verleggen Gasleiding Waalbandijk - Spijkersestraat

Verplaatsing gasleiding (projectnummer Gasunie I.014611.01)

projectnummer 0498313.100

24 februari 2026 revisie 0A

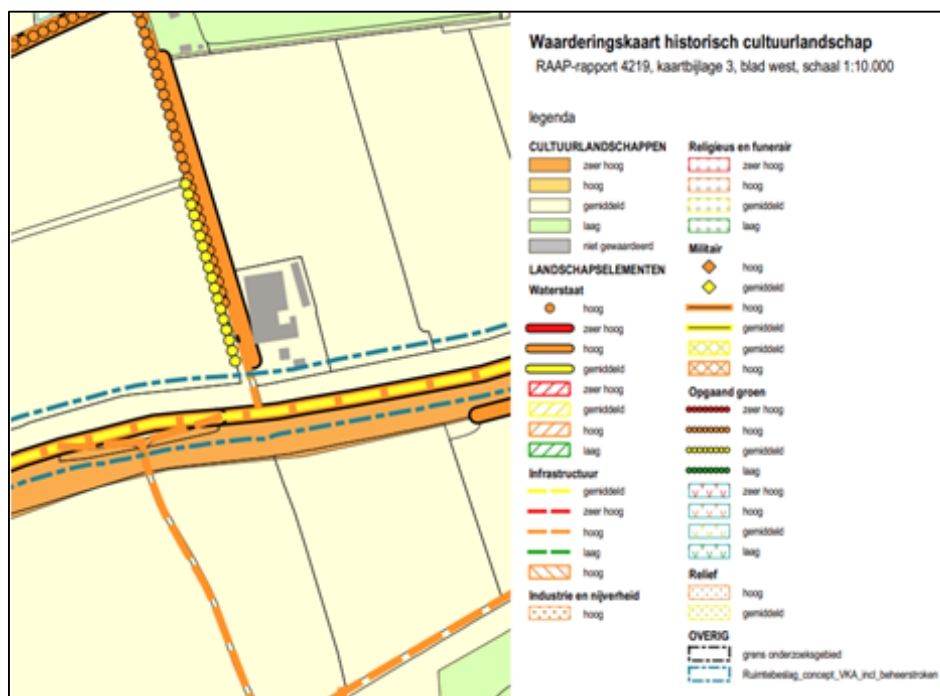
N.V. Nederlandse Gasunie

aan rijksmonumenten. De provinciale omgevingsverordening stelt regels aan provinciale monumenten (zoals provinciale monumenten, molenbiotopen en landgoed- en kasteelbiotopen). In het omgevingsplan legt de gemeente de te beschermen gemeentelijke en provinciale monumenten vast. Bij het opstellen van het omgevingsplan moet de gemeente voldoen aan de instructieregels van het Rijk (paragraaf 5.1.5.5 van het Bkl). Deze instructieregels gelden ook bij het afwijken van het omgevingsplan met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Toetsing

Volgens de cultuurhistorische waarden-kaart van de provincie Gelderland zijn er geen monumenten of andere belangrijke cultuurhistorische waarden aanwezig op en rondom het projectgebied. Wel is het gebied op grond van de omgevingsverordening aangewezen als beschermd landschap. De mogelijkheden van deze wijziging zullen de oeverwallen niet aantasten. Ook zal het landschap en de kavelstructuur niet aangepast worden door deze wijziging, omdat het nieuwe schema geheel ondergronds komt te liggen.

De gemeente heeft specifiek beleid ten aanzien van cultuurhistorie en erfgoed vastgelegd in het rapport 'Een rijke erfenis voor de toekomst' (Raap-rapport 5390). Onderdeel van dit beleid zijn twee waarderingskaarten ('*Waarderingskaart historisch cultuurlandschap*' en de '*Waarderingskaart historische bouwkunst & stedenbouw*'). In figuur 4.2 is deze kaart voor dit werkingsgebied weergegeven. De in rood en oranje aangegeven waarden op de waardenkaart historisch cultuurlandschap (de hoog of zeer hoog gewaarde cultuurhistorisch objecten) wil de gemeente behouden. Het gaat dan concreet om de Waalbandijk en de Spijkersestraat die oranje zijn aangegeven.

Figuur 4.2: fragment waarderingskaart gemeente.

De werkzaamheden zullen tijdelijk van aard zijn omdat er een nieuwe ondergrondse leiding aangelegd wordt en de bestaande verwijderd. Na realisatie zal de situatie weer hetzelfde zijn als op dit moment en liggen alle voorzieningen onder de grond. Van aantasting van culturele waarden die beschermd worden door de gemeente is dan ook geen sprake. In paragraaf 3.2.2. is gemotiveerd dat de activiteiten die met deze wijziging mogelijk gemaakt worden ook niet van negatieve invloed zijn op de karakteristieke kenmerken van het landschap die de provincie beschermd.

Conclusie

Het aspect cultuurhistorie en erfgoed geeft geen beperking voor de uitvoerbaarheid van deze wijziging.

4.2

Bodemkwaliteit

Kader

Het bodembeleid gaat over het voorkomen en wegnemen van bodemverontreiniging. Waar het bodembeleid eerder sterk gericht was op het saneren van bodemverontreiniging, legt de Omgevingswet meer nadruk op het voorkomen van verontreinigingen en het beheeren van bestaande verontreinigingen. Bij wijzigingen van activiteiten geldt dat de bodem geschikt moet zijn voor het beoogde gebruik. Dit kan betekenen dat een onderzoek moet worden verricht naar de bodem- en grondwaterkwaliteit.

Waarden voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem voor het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie worden opgenomen in het definitieve omgevingsplan (artikel 5.89i Bkl). Deze waarden kunnen per gebied of per gebruiksfunctie verschillen. Bij een overschrijding van een vastgestelde waarde is het bouwen van een bodemgevoelig gebouw alleen toegelaten als de in het omgevingsplan voorgeschreven sanerende of andere beschermende maatregelen worden getroffen (artikel 5.89K Bkl, artikel IIIa onder 2 Aanvullingsbesluit Bodem).

Daarnaast zijn er specifieke regels over bodem opgenomen in het Aanvullingsbesluit Bodem en de activiteiten zijn opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal):

- Regels over nazorg van de bodem na saneren op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving, het omgevingsplan, een omgevingsvergunning of een maatwerkvoorschrift (artikel IIIa, paragraaf 2.3.6a.2);
- Regels over graven in de bodem (paragraaf 3.2.21 en 3.2.22);
- Regels over activiteiten op een locatie met historische bodemverontreiniging zonder onaanvaardbaar risico (paragraaf 2.3.6a.4).

Toetsing

In het projectgebied is een verkennend (water)bodemonderzoek uitgevoerd door Antea Group. In het rapport '*Verkennend (water)bodemonderzoek, afsluiterschema S-9909 en werkgebied dijk kruising Echteld, d.d. 15 september 2025*' zijn hiervan de resultaten beschreven. Dit onderzoek is als bijlage 2 aan deze motivering toegevoegd. In het uitgevoerde bodemonderzoek is overeenkomstig de NEN 5740 de milieuhygiënische bodemkwaliteit ter plaatse van de onderzoekslocatie vastgesteld.

Grond

In de bovengrond zijn maximaal licht verhoogde gehalten aan PCB, nikkel, zink, kwik, cadmium en lood aangetoond. In de ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aan onderzochte stoffen aangetoond. Er is geen sprake van een overschrijding van de interventiewaarde.

Grondwater

De grondwaterstand was op 11 juni 2025 1,90 m -mv. In het grondwater is een licht verhoogde concentratie aan barium aangetoond. Er is geen overschrijding van de signaleringsparameter. Waarschijnlijk is er voor de licht verhoogde concentratie aan barium in het grondwater sprake van een natuurlijke herkomst.

Waterbodem

In de waterbodem van de droogliggende sloot zijn maximaal licht verhoogde gehalten aan enkele zware metalen (zink, molybdeen, kwik en lood), minerale olie en PAK aangetoond. Er zijn geen verhoogde PFAS-waarden aangetoond. De sliblaag is beoordeeld als klasse Landbouw/natuur en Industrie voor toepassing op landbodem, klasse niet verontreinigd en licht verontreinigd voor toepassing op waterbodem en als verspreidbaar voor verspreiding op de landbodem. Op basis van PFAS is de sliblaag beoordeeld als klasse Landbouw/natuur voor toepassing op de landbodem en toepasbaar voor toepassing in een oppervlaktewaterlichaam/op de waterbodem.

Voorlopige veiligheidsklasse

In de onderstaande tabel is de voorlopige veiligheidsklasse weergegeven conform CROW-publicatie 400. De voorlopige veiligheidsklasse is gebaseerd op alle analyseresultaten van dit onderzoek.

Tabel 4.5: Voorlopige veiligheidsklasse projectniveau.

Motivering TAM-omgevingsplan verleggen Gasleiding Waalbandijk - Spijkersestraat

Verplaatsing gasleiding (projectnummer Gasunie I.014611.01)

projectnummer 0498313.100

24 februari 2026 revisie 0A

N.V. Nederlandse Gasunie

Locatie	Monstertype	Veiligheidsklasse met maatgevende stof(fen)			
		Vluchtige stoffen		Niet-vluchtige stoffen	
Graaflocatie ^(*)	grond	basishygiëne	-	basishygiëne	-
Graaflocatie	grondwater	basishygiëne	-	basishygiëne	-

Toelichting

Niet getoetste stoffen:

2,4'-DDD, 2,4'-DDE, 2,4'-DDT, 4,4'-DDD, 4,4'-DDE, 4,4'-DDT, beta-endosulfan, cis-chloordaan, cis-heptachloorepoxide, DDT,DDE,DDD (som, 0.7 factor), HCH (som, 0.7 factor), OCB (0,7 som, waterbodem), som (21) OCB, som (3) drins, trans-chloordaan en trans-heptachloorepoxide

- : Geen toetsing beschikbaar

Toetsing hypothese

De vooraf opgestelde hypothese 'verdachte locatie' voor het afsluiterschema kan formeel worden aangenomen, vanwege de licht verhoogde waarden aan zware metalen en PCB, in de bovengrond. De verhoogde waarden aan zware metalen en PCB kunnen mogelijk worden gerelateerd aan de naastgelegen weg of de uiterwaard en niet aan de activiteiten van de Gasunie.

Aanbevelingen

Omdat geen sprake is van een overschrijding van de interventiewaarde en omdat de omvang van het werk meer dan 25 m³ bedraagt, vallen de werkzaamheden onder de milieubelastende activiteit graven in bodem met een kwaliteit kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat er sprake is van tijdelijke uitname. Voor de werkzaamheden geldt een informatieplicht middels het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). De informatieverstrekking dient minimaal 1 week voorafgaand aan de werkzaamheden te worden gedaan. Vrijkomend materiaal is verspreidbaar op aangrenzende percelen. Op basis van de CROW400 is bij de geplande graafwerkzaamheden de veiligheidsklasse 'Basishygiëne' van toepassing. De voorlopige veiligheidsklasse is gebaseerd op alle analyseresultaten van dit onderzoek.

Conclusie

Het aspect bodem vormt op basis van dit onderzoek geen beperking voor de uitvoerbaarheid van deze wijziging.

4.3 Natuur en stikstofdepositie

Kader

In het Bkl zijn regels opgenomen voor de gebiedsbescherming van aangewezen Natura 2000-gebieden, regels voor de soortenbescherming van te beschermen planten- en diersoorten en regels ter bescherming van houtopstanden. Voorheen werd dit geregeld in de Wet natuurbescherming.

Het gebieds- en soortenbeschermingsregime vloeit voor een belangrijk deel voort uit twee Europese richtlijnen, te weten de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn.

Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden als deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en /of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling.

Beoordeling

In het projectgebied is door Antea Group een natuurtoets uitgevoerd. In het rapport '*Natuurtoets Dijkkruising Echteld, d.d. 5 september 2025*' zijn hiervan de resultaten beschreven. Dit onderzoek is in zijn geheel als bijlage 3 toegevoegd aan deze motivering. Onderstaand worden de conclusies beschreven.

4.3.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt gedeeltelijk in het Natura 2000-gebied Rijntakken (zie figuur 4.3). Dit gebied is aangewezen op basis van de Vogelrichtlijn. De overige Natura 2000-gebieden die binnen 25 kilometer van het plangebied liggen zijn Veluwe, Binnenveld en Kolland & Overlangbroek (zie figuur 4.4).

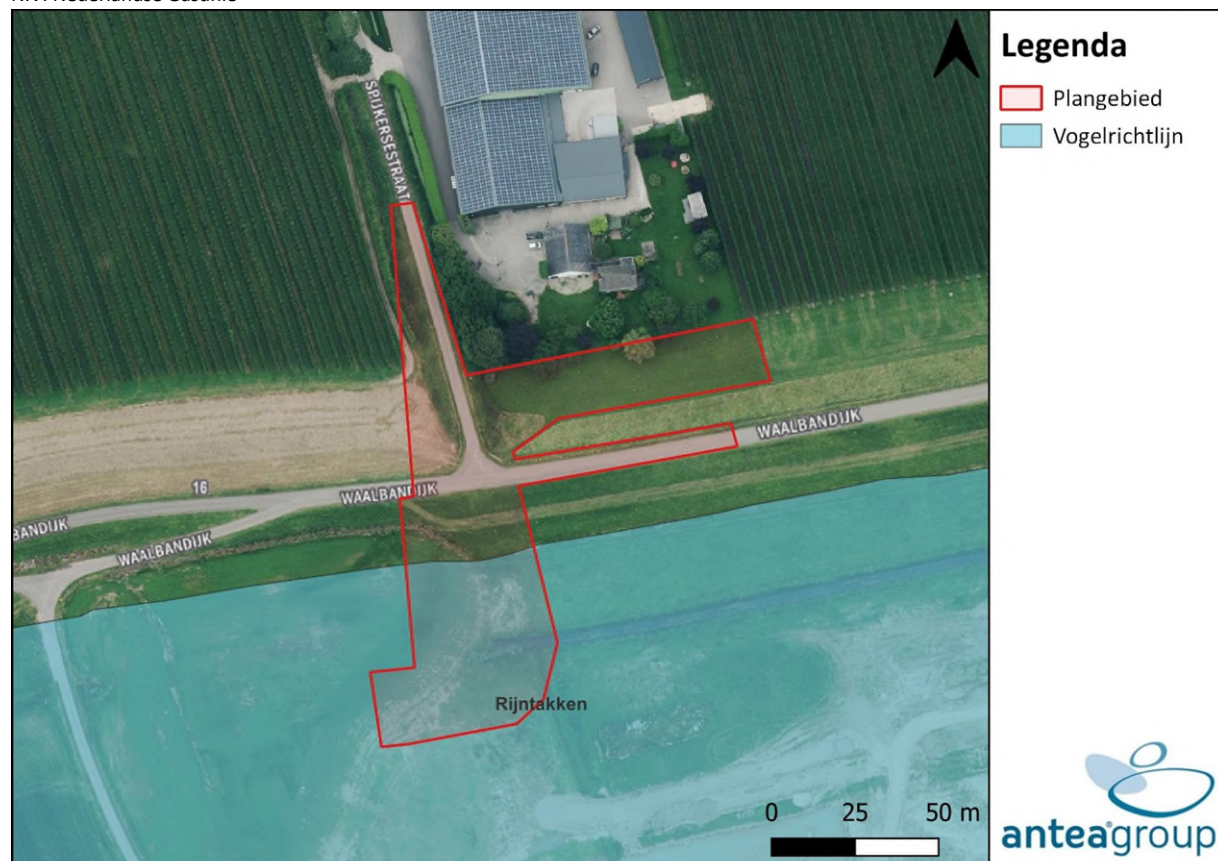
Motivering TAM-omgevingsplan verleggen Gasleiding Waalbandijk - Spijkersestraat

Verplaatsing gasleiding (projectnummer Gasunie I.014611.01)

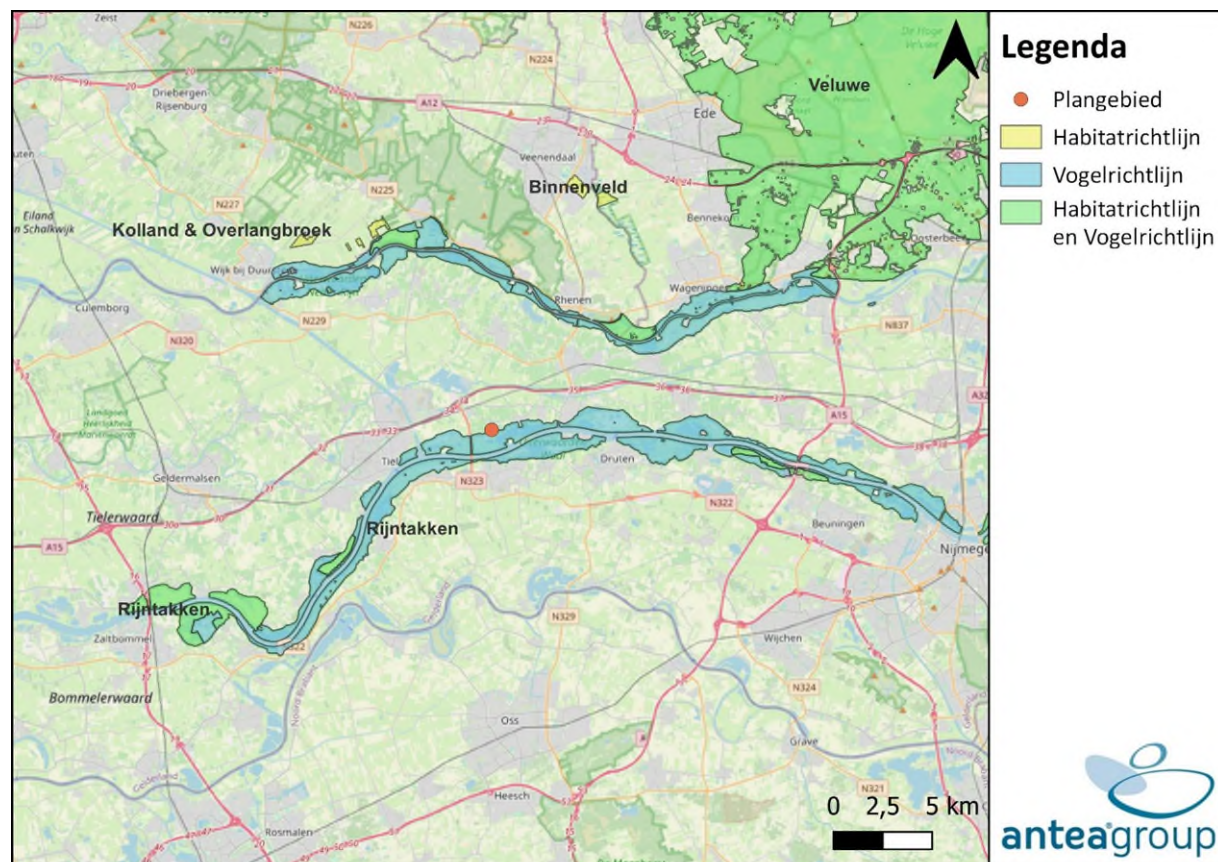
projectnummer 0498313.100

24 februari 2026 revisie 0A

N.V. Nederlandse Gasunie

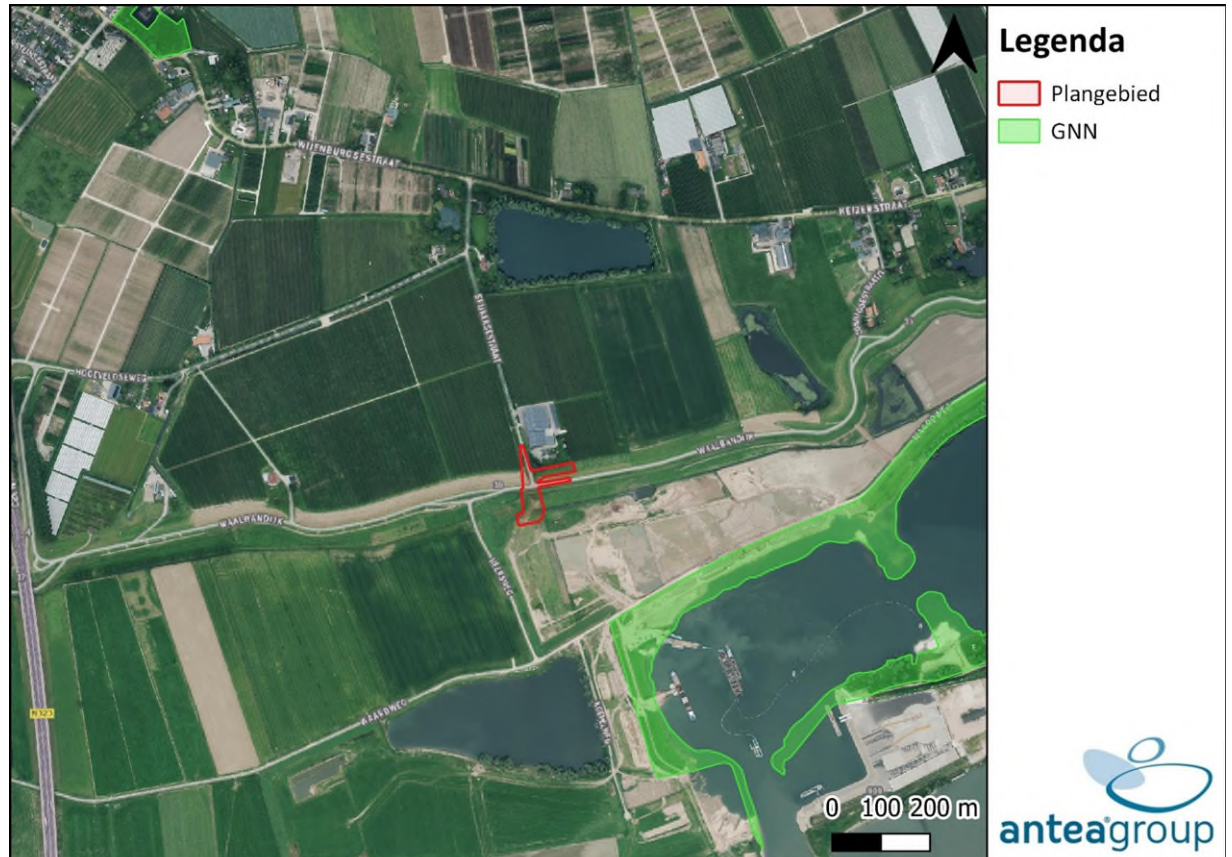

Figuur 4.3: Ligging Natura 2000-gebied Rijntakken ten opzichte van het plangebied. Bron: AERIUS-calculator, versie 2024.0.1.

Figuur 4.4: Ligging Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied. Bron: AERIUS-calculator, versie 2024.0.1.

In het plangebied is geen Gelders natuur Netwerk (GNN-gebied) aanwezig, zie figuur 4.5. Het dichtstbijzijnde GNN-gebied bevindt zich op circa 250 meter ten zuidoosten van het plangebied. Op grond van de provinciale verordening in de provincie Gelderland hoeft niet getoetst te worden op externe werking en zijn vervolgstappen niet aan de orde.

Figuur 4.5. Ligging van het plangebied ten opzichte van het GNN. Bron: nationaalgeoregister.nl, 2025.

Bij onderhavig planvoornemen is er enkel sprake van een realisatiefase. Mogelijk is hierbij sprake van depositie op genoemde Natura 2000-gebieden. Er is daarbij hoogstens sprake van tijdelijke effecten. Het plangebied keert na afloop weer terug naar oorspronkelijke staat. Voor het onderdeel gebiedsbescherming is een stikstofberekening opgesteld die beschreven is in paragraaf 4.3.3. Daaruit blijkt dat er geen negatieve effecten op beschermde gebieden verwacht wordt.

4.3.2 Soortbescherming

Ten aanzien van soortbescherming is door Royal Haskoning een uitgebreid onderzoek gedaan voor de dijkversterking. Op basis daarvan is een omgevingsvergunning bij het bevoegd gezag aangevraagd inclusief de tijdelijke verstoring die er optreedt tijdens de aanleg van de dijk. De verplaatsing van de gasleiding is nodig vanwege dezelfde verzwarende van de dijk zodat voor dit wijzigingsbesluit gebruik gemaakt wordt van deze verleende omgevingsvergunning voor de dijkverzwaring.

Het projectgebied ten noorden van de Waalbandijk was nog niet onderzocht als het gaat om soortbescherming. Dit is gedaan in het onderzoek van Antea Group. In de tabellen op de volgende pagina staan hiervan de resultaten beschreven.

Binnen het plangebied is geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde soorten (Ow) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: Vogels met een jaarrond beschermd nest, algemene broedvogels en vleermuizen. In tabel 4.1 zijn de conclusies ten aanzien van deze beschermde soorten opgenomen. De onderbouwing van de conclusies zijn beschreven in paragraaf 2.3 van de

uitgevoerde natuurtoets. Voor de overige soort(groep)en is beoordeeld dat vervolgstappen niet aan de orde zijn. Voor deze soorten en vrijgestelde soorten geldt wel de zorgplicht.

Tabel 44.1 Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort(groep)	Essentieel leefgebied in (directe omgeving van) plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen?	Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ow aan de orde?
Vogels met een jaarrond beschermd nest (kerk- en steenuil)	Mogelijke aanwezigheid foerageergebied in (directe omgeving van) het plangebied	Nee, mits de maatregelen uit tabel 4.2 worden opgevolgd	Ja, zie tabel 4.2	Nee, mits de maatregelen uit tabel 4.2 worden opgevolgd
Vogels met een jaarrond beschermd nest (huismus)	Nestgelegenheid in de woning ten noorden van het plangebied	Nee, geen effecten	N.v.t.	N.v.t.
Vogels (algemene broedvogels)	Ja, nestgelegenheid in (directe omgeving van) het plangebied	N.v.t.	Ja, zie tabel 4.2	Nee
Zoogdieren (diverse soorten vleermuizen) - verblijfplaatsen	Geschikt verblijfplaatsen in de bebouwing ten noorden van het plangebied	Nee, mits de maatregelen uit tabel 3.2 worden opgevolgd	Ja, zie tabel 4.2	Nee, mits de maatregelen uit tabel 4.2 worden opgevolgd
Zoogdieren (diverse soorten vleermuizen) – essentiële vliegroutes	Dijktraject mogelijk in gebruik als essentiële vliegroute	Nee, mits de maatregelen uit tabel 4.2 worden opgevolgd	Ja, zie tabel 4.2	Nee, mits de maatregelen uit tabel 4.2 worden opgevolgd
Amfibieën (poelkikker)	Mogelijk aquatisch biotoop aanwezig van de poelkikker in de watergangen ten zuiden en oosten van het plangebied	Nee, geen effecten indien de werkzaamheden plaatsvinden tussen half mei en oktober	Nee	Nee
Vrijgestelde soorten	Zie tabel 4.3			

In tabel 4.1 is aangegeven dat een overtreding van de Ow voor een aantal soorten op voorhand kan worden voorkomen door het treffen van maatregelen. Deze maatregelen zijn in tabel 4.2 uiteengezet. Door het nemen van deze maatregelen worden negatieve effecten voorkomen en zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

Tabel 44.2 Beschrijving maatregelen om overtreding van de Ow te voorkomen.

Soort(groep)	Maatregelen
Vogels met een jaarrond beschermd nest (kerk- en steenuil)	Werkzaamheden overdag uitvoeren tussen zonsopkomst en zonsondergang, zodat mogelijk aanwezige kerk- en steenuilen niet worden verstoord tijdens het foerageren.
Algemene broedvogels	Werken buiten het broedseizoen. Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecooloog.
Vleermuizen	Indien werkzaamheden gedeeltelijk in het donker worden uitgevoerd dient voorkomen te worden dat de te gebruiken verlichting kan uitschijnen op de boerderij ten noorden van het plangebied en op het dijktraject. Om verstoring van vleermuizen met mogelijke verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes in de directe omgeving te voorkomen is het gebruik van gerichte verlichting noodzakelijk. Deze verlichting dient enkel het plangebied te verlichten en niet uit te schijnen op de noordelijke boerderij en op het dijktraject. Deze maatregel is noodzakelijk tijdens het vliegseizoen van vleermuizen (april-oktober), buiten deze periode hoeft geen gerichte verlichting te worden gebruikt.

Zorgplicht

Uit paragraaf 2.3.9 van de natuurtoets blijkt dat er in het plangebied soort(groep)en aanwezig (kunnen) zijn waarmee rekening dient te worden gehouden in het kader van de zorgplicht voor soorten. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 4.3 op de volgende bladzijde. Deze maatregelen zullen getroffen worden.

Tabel 4.3 voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten

Soort(groep)	Maatregel
(Grondgebonden) zoogdieren en amfibieën	• Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien. • Stapvoets rijden tijdens het maaien. • In één richting maaien zodat dieren tijdig kunnen vluchten, in de richting van een vluchtmogelijkheid. Bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals het dijktaalud of het erf van de woning ten noorden van het plangebied. • Overdag werken en geen gebruik maken van kunstmatige verlichting. • Voorkom of beperk de toepassing van kunstlicht en de verstrooiing van licht buiten de projectlocatie. Voorkom het direct schijnen op groenelementen. • Voorkom opslag van materialen waaronder dieren kunnen verblijven. • Voorkom het ontstaan van poeltjes en plassen op het terrein gedurende het zomerhalfjaar (vanaf april tot en met augustus).

Onder de Omgevingswet dient nadere aandacht te worden besteed aan soorten van de Rode Lijsten. Onder de Ow kunnen provincies beleidskaders opstellen over hoe en met welke soorten (van de Rode Lijsten) rekening dient te worden gehouden in het kader van de Zorgplicht. Vooralsnog zijn deze aanvullende beleidskaders nog niet opgesteld. In de voorliggende rapportage is daarom gekozen voor het opnemen van waarnemingen van de Rode Lijst soorten in de NDFF in het plangebied. Door middel van de maatregelen beschreven in tabel 3.3 kunnen op negatieve effecten worden gemitigeerd op (een deel van) de opgenomen Rode Lijst soorten.

4.3.3 Stikstofdepositie

Er is voor de plannen een stikstofdepositie onderzoek uitgevoerd. In het rapport '*Gasleiding dijk kruising Echteld, stikstofdepositie onderzoek, d.d. 13 oktober 2025*' zijn de resultaten hiervan beschreven. Dit onderzoek is als bijlage 4 toegevoegd aan deze motivering.

Met behulp van het rekenprogramma AERIUS Calculator (versie 2024) en de uitgangspunten benoemd in hoofdstuk 3 van het onderzoek is de mogelijke toename van stikstofdepositie in beeld gebracht in de vorm van een AERIUS-model. Het AERIUS-model is bijgevoegd als bijlage bij het rapport, met als kenmerk RzyH3T5A1idq. Hieruit blijkt dat voor de beoogde realisatiefase geen stikstofdepositie van hoger dan 0,00 mol/ha/jaar verwacht wordt op enig (naderend) overspannen habitat in omliggende Natura 2000-gebieden.

4.3.4 Conclusie natuur en stikstof

Er wordt gewerkt met vleermuisvriendelijke verlichting om vleermuis en algemene broedvogels die mogelijk gebruik maken van het projectgebied en daaromheen te beschermen zoals geadviseerd in de natuurtoets. Ook de overige maatregelen uit tabel 4.2 worden uitgevoerd. Daarmee vormt het aspect ecologie geen beperking voor de uitvoerbaarheid van dit wijzigingsbesluit.

Uit de berekening uitgevoerd met AERIUS Calculator blijkt dat de beoogde werkzaamheden niet gaan leiden tot een toename van de stikstofdepositie op omliggende (naderend) overspannen habitats in Natura 2000-gebieden. Hierdoor kunnen voor het aspect stikstofdepositie significante gevolgen op deze omliggende gebieden worden uitgesloten. De activiteit in deze vorm is niet gecategoriseerd als Natura 2000-activiteit, en zal daarom niet vergunningplichtig zijn onder de Omgevingswet.

4.4 Verkeer en parkeren

4.4.1 Verkeer

De werkzaamheden vinden plaats tegelijkertijd met de algehele afsluiting van de Waalbandijk voor de verbreding van dit dijkvak. Verkeer van en naar de locatie zal via de bestaande Waalbandijk plaatsvinden. Hierover zal net als nu het verkeer naar het projectgebied toe rijden. Deze weg heeft voldoende capaciteit om het verkeer te faciliteren.

Werkverkeer zal vanuit het oosten over de Waalbandijk naar het werkgebied toe rijden. Dit zal met bebording ook duidelijk aangegeven worden. Tijdens de realisatiefase zijn de Waalbandijk en Spijkersestraat afgesloten voor doorgaand verkeer. De woning aan de Spijkersestraat 1 en de bedrijven aldaar zijn wel te bereiken, evenals het projectgebied. Dit is met een verkeersplan geregeld en ook afgestemd met de omwonenden.

4.4.2 Parkeren

Er wordt op de Waalbandijk een tijdelijk werkterrein ingericht waarop ook geparkeerd wordt. De omgeving zal geen last hebben van de tijdelijke werkzaamheden en de medewerkers die de realisatie verzorgen.

4.5 Bedrijven en milieuzonering

Dit wijzigingsbesluit heeft betrekking op de verplaatsing van een bestaande gasleiding. Deze bestaande gasleiding heeft een dubbelbestemming 'Leiding – Gas' in het omgevingsplan van de gemeente. Er is geen sprake van een bedrijfsactiviteit waarop de regeling 'bedrijven en milieuzonering' van toepassing is. De gasleiding zal daarnaast ter plekke ook geen bovengrondse voorzieningen meer krijgen maar volledig ondergronds komen te liggen. Geluid- en veiligheidsafstanden zijn daardoor net als nu in de bestaande situatie het geval is na realisatie niet meer aanwezig.

Conclusie

Er zal in de nieuwe situatie geen sprake zijn van geluid- geur of stofoverlast voor de omgeving (net als in de huidige situatie). Ten aanzien van het aspect gevaar is in de volgende paragraaf specifiek een onderbouwing gegeven. Bedrijven en milieuzonering staat de uitvoerbaarheid van dit wijzigingsbesluit niet in de weg.

4.6 Omgevingsveiligheid

Omgevingsveiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen en windturbines. Voor omgevingsveiligheid zijn regels opgenomen in paragraaf 5.1.2 van het Bkl. De paragrafen 5.1.2.2 tot en met 5.1.2.6 van het Bkl gaan over het toelaten van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in verband met het externe veiligheidsrisico van een activiteit die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Beoordeling

Ten aanzien van omgevingsveiligheid is er op dit moment sprake van een bestaande gasleiding. Deze gasleiding wordt verplaatst en zal dezelfde druk houden en ook op dezelfde diepte als nu komen te liggen. In de nieuwe situatie zal eventueel risico niet vergroten ten opzichte van de huidige situatie. Ten zuiden van deze dijk ligt een afsluiterschema dat door de verplaatsing verwijderd zal worden. Daardoor ligt er ter plekke van het projectgebied na realisatie geen voorziening meer aan het oppervlak en is er geen sprake van risico voor de omgeving. De aanleg van de gasleiding zal veilig plaatsvinden met vaste aannemers die dit werk op regelmatige basis in Nederland uitvoeren. Op basis hiervan wordt geconstateerd dat er na realisatie een veilige omgeving ontstaat.

Conclusie

De risico's van het aspect omgevingsveiligheid zal niet veranderen ten opzichte van de huidige situatie en vormt geen beperking voor de uitvoerbaarheid.

4.7

Geluid

De geluidsnormen zijn onder de Omgevingswet neergelegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Een omgevingsplan dient bij de toevoeging van een nieuw geluidgevoelig gebouw ervoor te zorgen dat het geluid op dat gebouw niet de standaardwaarde overschrijdt (5.78t Bkl). Echter, in het omgevingsplan kan van deze standaardwaarden onder voorwaarden worden afgeweken. Indien afwijking mogelijk is, dan gelden de grenswaarden uit artikel 5.78u Bkl. Afwijking van de standaardwaarde is mogelijk indien geen geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om aan de standaardwaarde te voldoen, de overschrijding van de standaardwaarde door het treffen van geluidbeperkende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt en het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger is dan de grenswaarde zoals bedoeld in artikel 5.78u Bkl.

Geluidgevoelige gebouwen

Een geluidgevoelig gebouw is conform artikel 3.21 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) een gebouw of een gedeelte van een gebouw met een:

- Woonfunctie en nevengebruiksfunctie daarvan;
- Onderwijsfunctie en nevengebruiksfunctie daarvan;
- Gezondheidszorgfunctie met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan; of
- Bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan.

Dit geldt niet voor het gedeelte van het gebouw waar het omgevingsplan geen geluidgevoelige ruimte toelaat, tenzij het gebouw een woonschip of woonwagen is. Onder een geluidgevoelig object wordt ook een geluidgevoelig gebouw verstaan, wat nog niet aanwezig is, maar op grond van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit mag worden gebouwd.

Toetsing

Tijdens de realisatiefase is en in de dagperiode tijdelijk sprake van geluidemissie op de projectlocatie. Er zal alleen overdag gewerkt worden in een korte periode met een kraan om de leiding aan te kunnen leggen. Na realisatie van de gasleiding zal er geen sprake zijn van geluidsemissies zoals ook gemotiveerd onder paragraaf 4.5. Het geluid dat bij de tijdelijke werkzaamheden ontstaat zal kortdurend zijn en vergelijkbaar zijn met normale agrarische werkzaamheden.

4.8

Luchtkwaliteit

De bouw- en aanlegwerkzaamheden zullen kortdurend zijn en van beperkte omvang. De kranen die nodig zijn zullen niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtkwaliteit. Daarnaast is er in dit gebied geen sprake van een aandachtsgebied als het gaat om een slechte luchtkwaliteit. Het gebied is niet aangewezen als een gebied waarbinnen de luchtkwaliteit op dit moment al slecht is. Op basis daarvan wordt geconcludeerd dat de wijziging van het omgevingsplan passend is binnen het aspect luchtkwaliteit.

4.9

Ontplobbare oorlogsresten (OO)

Kader

Na de Tweede Wereldoorlog zijn op diverse plekken in Nederland ontplobbare oorlogsresten (verder OO genoemd) achtergebleven. Deze OO vormen een risico op het moment dat in de nabijheid van deze explosieven activiteiten in de bodem worden uitgevoerd, zoals graven. Voorafgaand aan deze bodemroerende werkzaamheden dient de aanwezigheid van deze OO uitgesloten te worden of dienen eventuele OO verwijderd te worden.

Beoordeling

Ter hoogte van de projectlocatie is geen specifiek onderzoek beschikbaar of er nog ontplobbare oorlogsresten in de bodem aanwezig kunnen zijn. Daarom heeft de Gasunie ervoor gekozen om de werkzaamheden te laten plaatsvinden met OO-begeleiding tijdens de aanleg van de gasleiding. Daarbij zal voorafgaand aan de werkzaamheden door gecertificeerde medewerkers een detectieonderzoek plaatsvinden. Mochten er daarbij restanten gevonden worden, zullen deze eerst verwijderd worden voordat de werkzaamheden daadwerkelijk plaatsvinden. Dit is ook geborgd in de wet- en regelgeving waarmee de aannemer zich aan moet houden en mee moet werken tijdens de aanleg. Daarmee is geborgd dat er veilig gewerkt wordt voor medewerkers en omwonenden.

Conclusie

Het wijzigingsbesluit is uitvoerbaar als het gaat om het onderdeel ontplofbare oorlogsresten.

4.10 Weging van het waterbelang

Het wijzigingsbesluit maakt de verplaatsing van een bestaande gasleiding mogelijk. Deze gasleiding zal enkele meters verplaatst worden ten opzichte van de huidige locatie. Na realisatie zal er geen sprake zijn van verharding en ook geen andere situatie dan nu het geval is met een gasleiding in een dijklichaam.

De verlegging van de gasleiding is nodig omdat het Waterschap de dijk gaat versterken. Deze verplaatsing maakt onderdeel uit van deze werkzaamheden en is in samenspraak met het Waterschap tot stand gekomen. Rond de gasleiding wordt tenslotte een damwand geslagen die ervoor zorgt dat er geen gat of zwakke plek in de dijk ontstaat tijdens de werkzaamheden. Er zijn vanuit dit oogpunt geen verdere stappen nodig vanuit de 'weging van het waterbelang'.

Tijdens de werkzaamheden zal er bemaling plaatsvinden. De exacte hoeveelheid wordt berekend en ook afgestemd met waterschap. Indien nodig zal hiervoor ook een melding gedaan worden of vergunning aangevraagd.

Daarmee vormt het aspect water geen beperking voor de uitvoerbaarheid van de activiteiten.

4.11 Klimaatadaptatie

De verplaatsing van de gasleiding heeft geen direct gevolgen voor het onderwerp klimaatadaptatie. Er wordt niet gewerkt met uitlogende materialen zodat de bodem niet vervuild wordt. Er wordt door deze gasleiding niet meer gas gewonnen of op nieuwe plekken gewonnen. Klimaatadaptatie is in zijn algemeenheid niet direct van invloed op de verplaatsing van deze bestaande gasleiding.

4.12 Gezondheid

Ook voor het aspect gezondheid geldt dat er geen negatieve gevolgen zijn van de aangevraagde activiteiten voor de gezondheid. Er is geen sprake van verslechtering van de gezondheid voor omwonenden. Ook is het werkingsgebied zo klein dat er geen maatregelen genomen kunnen worden die de gezondheid in zijn algemeenheid kunnen verbeteren. Het aspect gezondheid is dan ook niet van invloed op dit wijzigingsbesluit.

4.13 M.e.r.-beoordeling

Er geldt voor nieuwe buisleidingen een Mer-(beoordelings)plicht bij nieuwe buisleidingen. Dit is vastgelegd in het Omgevingsbesluit bijlage IV (onderdeel J9). In dit projectgebied wordt een bestaande gasleiding verplaatst. De activiteit is daarmee niet aan te merken als een compleet nieuwe buisleiding. De diameter van de nieuwe buisleiding is 300mm en daarmee kleiner dan de in de bijlage IV van het omgevingsbesluit genoemde omvang en lengte. Er is geen MER-plicht voor dit besluit.

Omdat buisleidingen wel genoemd zijn is er wel een beoordeling gemaakt door de gemeente van eventuele nadelige gevolgen. Daarbij is overwogen door het college van burgemeester en wethouders dat er sprake is van een bestaande gasleiding die enkele meters verplaatst wordt, de bovengrondse voorzieningen die er nu zijn (putdeksels) volledig verdwijnen en daarmee het risico voor natuur en omwonenden verkleind wordt.

Op grond van de uitgevoerde onderzoeken geldt verder dat er geen nadelige milieugevolgen optreden. Daarmee wordt geconcludeerd dat er in zijn totaliteit geen sprake is van nadelige milieugevolgen waarvoor verdere stappen gezet moeten worden op basis van geldende mer wet- en regelgeving. Op basis hiervan heeft het college ook een mer-beoordelingsbesluit genomen.

5. Juridische toelichting

5.1 De Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Overheden moeten vanaf die datum werken volgens de Omgevingswet. Deze nieuwe wet bundelt en vereenvoudigt de regels voor alles wat erbuiten aanwezig is op- en in de grond. De wet geldt voor alle Nederlandse inwoners, organisaties en bedrijven. Om ervoor te zorgen dat onze leefomgeving een gezonde, veilige en prettig leefbare plek is, zijn er in Nederland hebben regels gemaakt. Zowel voor inwoners als bedrijven. Die regels gaan onder andere over hoe wordt omgegaan met natuur, milieu, bouwen en wonen. De Omgevingswet bundelt deze regels.

5.1.1 Het omgevingsplan

Tot 1 januari 2024 had de gemeente Neder-Betuwe meerdere bestemmingsplannen waarmee ontwikkelingen mogelijk gemaakt werden. Al deze bestemmingsplannen zijn overgegaan in het (tijdelijke) omgevingsplan van de gemeente Neder-Betuwe. Elke gemeente in Nederland heeft nu nog maar één omgevingsplan. Als er ontwikkelingen zijn waar het gemeentebestuur achter staat dan wordt dit omgevingsplan aangepast met een wijzigingsbesluit om de activiteit mogelijk te maken. Het hangt af van de activiteit of de gemeenteraad of het college bevoegd gezag is om het wijzigingsbesluit te nemen. In dit geval is dat de gemeenteraad.

De gemeente kan in het omgevingsplan voor ieder gebied bepalen welke activiteiten zij wel of niet toestaat, bijvoorbeeld wonen, recreatie of bedrijvigheid. Ook geeft de gemeente aan welke regels zij aan de activiteiten stelt. Het omgevingsplan is de vervanging van alle bestemmingsplannen. Het omgevingsplan van de gemeente is digitaal raadpleegbaar via het omgevingsloket (regels op de kaart). Op dit moment is bij vrijwel alle gemeenten in Nederland hoofdstuk 22 van het omgevingsplan gevuld met regels. Dit zijn de regels van het Rijk die overgaan naar de gemeenten. Dit heet de Bruidsschat. De wijzigingsbesluiten zoals het voorliggende TAM-omgevingsplan, zullen in een nieuw hoofdstuk 22 (a, b, c, enzovoort) na het hoofdstuk van de bruidsschat worden toegevoegd aan het omgevingsplan. Het voorliggende plan wordt in hoofdstuk 22u opgenomen.

5.1.2 Aanpassen van het omgevingsplan

Aanpassen van het omgevingsplan moet met een wijzigingsbesluit. Dit is vergelijkbaar met een partiële herziening van het bestemmingsplan onder de oude wet. Er wordt voor de nieuwe activiteit een stukje van het omgevingsplan gewijzigd zodat de activiteit vergund en gerealiseerd kan worden. Dit is, net als met een bestemmingsplan, een digitaal wijzigingsbesluit. Een wijzigingsbesluit dat volledig voldoet aan de eisen van de nieuwe wet is een STOP/TPOD plan. STOP/TPOD is de afkorting van de Standaard Officiële Publicaties (STOP) en Toepassingsprofielen Omgevingsdocumenten (TPOD). De software die daarvoor gebruikt moet worden, functioneert nog niet optimaal, zodat tijdelijke voorzieningen zijn getroffen door het Rijk.

Om het omgevingsplan aan te kunnen passen, is op dit moment een tijdelijke mogelijkheid om een wijziging van het omgevingsplan te maken, dat ook volledig voldoet aan de eisen vanuit de Omgevingswet. Er is voor 2024 en 2025 een tijdelijke maatregel genomen, zodat het omgevingsplan van de gemeente wel gewijzigd kan worden met gebruik van de 'oude' bestemmingsplan standaarden van het 'Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (IMRO). Dit heet een Tijdelijke Alternatieve Maatregel, een TAM-omgevingsplan. TAM-IMRO is door de Minister in 2021 beschikbaar gesteld om urgente gebiedsontwikkelingen niet te laten vertragen. Dit plan is een TAM-omgevingsplan voor het verplaatsen van een buisleiding voor gas.

5.1.3 Wat is een TAM-omgevingsplan

TAM-IMRO is bedoeld voor gemeenten die hun omgevingsplan nog niet kunnen wijzigen in het formaat STOP/TPOD. Dit geldt zowel voor gemeenten die om technische redenen niet kunnen werken met STOP/TPOD, als voor gemeenten die technisch al wel kunnen werken met STOP/TPOD, maar om andere redenen ervoor

kiezen om in de beginfase TAM-IMRO te gebruiken om hun omgevingsplan te wijzigen. Een combinatie van factoren maakt dat de gemeente Neder-Betuwe, net als veel andere gemeenten, vooralsnog kiest voor de toepassing van TAM-IMRO tot 31 december 2025. Het gaat bijvoorbeeld om nog niet goed functionerende techniek van software en het landelijk Omgevingsloket. Maar ook om onduidelijkheden over en onbekendheid met de nieuwe technische standaarden voor het omgevingsplan.

De basis van de regels in dit TAM-omgevingsplan is de staalkaart van de grote energie- en gasbedrijven in Nederland. Hierin hebben ze de activiteiten beschreven die van belang zijn bij de aanleg, verplaatsing en het beschermen van gasleidingen en hoogspanningsvoorzieningen.

Deze regels lijken op de dubbelbestemmingen uit de bestemmingsplannen (Leiding - Gas). Deze regels zijn opgesteld met het oog op een omgevingsplan structuur. Met de oude software is het niet mogelijk om met deze nieuwe structuur te werken. De regels zijn omgezet naar de TAM-IMRO systematiek, waarbij gebruik wordt gemaakt van de regels zoals gesteld in de staalkaarten.

Het TAM-omgevingsplan heeft ook een verbeelding. Deze lijkt op de verbeelding van het bestemmingsplan. De verbeelding geeft aan in welk gebied de regels van toepassing zijn. Het TAM-omgevingsplan maakt (tijdelijk) onderdeel uit van het omgevingsplan van Neder-Betuwe.

De komende periode zal de gemeente een definitieve structuur en opbouw van het omgevingsplan bepalen. Als die bepaald is dan kunnen op termijn alle TAM-omgevingsplannen omgezet worden in deze definitieve structuur. Voor het omzetten heeft de gemeente uiterlijk tot 2032 de tijd. Dit is een werkwijze die veel gemeenten op dit moment toepassen, totdat de standaarden bekend en bepaald zijn en volledig werken.

5.1.4 Toelichting op regels van het TAM-omgevingsplan

De regels van het TAM-omgevingsplan lijken op de regels van een bestemmingsplan. Ze geven aan voor welke activiteiten de gronden gebruikt mogen worden en voor welke activiteiten ook niet. Dit TAM-omgevingsplan regelt de aanleg van een nieuwe gasleiding. In het wijzigingsbesluit zijn de volgende regels opgenomen:

Preambule

De preambule zorgt ervoor dat het TAM-omgevingsplan in samenhang met het omgevingsplan gelezen kan worden. Met de preambule wordt bijvoorbeeld het TAM-omgevingsplan gelezen als Hoofdstuk 22a, van het omgevingsplan en worden de artikelen ook gelezen als artikel 22a1, 22a2, etc. Hiermee wordt duidelijk dat het TAM-omgevingsplan juridisch gezien een onderdeel is van het omgevingsplan en ook als zodanig moet worden gelezen. De preambule is verwerkt in artikel 1 van deze regels.

Hoofdstuk 1: Inleidende bepalingen

Artikel 1: Toepassingsbereik

In dit artikel wordt het toepassingsbereik van het TAM-omgevingsplan weergegeven. Lid 1

Lid 2 geeft aan dat het tijdelijk deel van het omgevingsplan (gevormd door de besluiten welke zijn opgesomd in artikel 22.1 onder a Omgevingswet), waarin de oude bestemmingsplannen zijn opgenomen, nog steeds van toepassing blijven op de locatie. Hiermee blijven de oude regels gelden en worden deze niet buiten toepassing gesteld door dit TAM-omgevingsplan.

Het derde lid zorgt ervoor dat wanneer er strijdigheid bestaat tussen dit TAM-omgevingsplan en het tijdelijk deel van het omgevingsplan, welke onder meer de oude bestemmingsplannen bevat en de bruidsschat, de regels uit dit TAM-omgevingsplan voorrang hebben. Het is noodzakelijk om een toepassingsbereik op te nemen in het TAM-omgevingsplan, omdat de verhouding met het omgevingsplan vastgelegd moet worden.

Lid 4 van dit artikel zorgt ervoor dat de plankaart en de planobjecten juridische status hebben en daarmee onderdeel uitmaken van het omgevingsplan.

Tot slot is in lid 5 een voorrangsbepaling opgenomen zodat de regels in de titel voorrang hebben op de regels in het tijdelijke deel van het omgevingsplan volgens artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet

Motivering TAM-omgevingsplan verleggen Gasleiding Waalbandijk - Spijkersestraat

Verplaatsing gasleiding (projectnummer Gasunie I.014611.01)

projectnummer 0498313.100

24 februari 2026 revisie 0A

N.V. Nederlandse Gasunie

Artikel 2: begripsbepalingen

In dit artikel worden de relevante begrippen beschreven zodat voor iedereen duidelijk is wat hiermee bedoeld wordt. Lid 2.2 bevat afwijkende en aanvullende begripsbepalingen.

Artikel 3: meet- en rekenbepalingen

Dit artikel legt uit hoe bij de toepassing van een regel gemeten moet worden en bevat aanvullende meetbepalingen.

Hoofdstuk 2 Specifieke regels over functies

Artikel 4: Leiding – Gas

Dit artikel stelt regels voor het gebruik en de aanleg van gasleidingen op een specifieke locatie, waarbij bepaalde activiteiten vergunningplichtig zijn en de veiligheid van de buisleiding en omgeving centraal staat.

Hoofdstuk 3 Algemene regels over functies

Artikel 5: Anti-dubbeltelregel

Grond die al is gebruikt of kan worden gebruikt voor een goedgekeurd bouwplan, mag niet opnieuw worden beoordeeld voor toekomstige bouwplannen.

Artikel 6: Bestaande maatvoering

Bouwwerken die al bestonden of in uitvoering waren bij inwerkingtreding van dit artikel, behouden hun bestaande situering en maten als maximaal toegestaan, zelfs als deze afwijken van de nieuwe regels.

Artikel 7: Aanvraagvereisten

De aanvraagvereisten uit de bruidsschat zijn van toepassing op dit plan.

Artikel 8 – Overgangsrecht

In dit artikel is het overgangsrecht beschreven dat van toepassing is op het plan.

6. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.1 Participatie

Inzicht geven in participatie is een verplicht onderdeel onder de Omgevingswet bij een wijziging van het omgevingsplan zoals hier het geval. Er is sprake van een activiteit met geringe impact voor een beperkt aantal belanghebbenden die betrekking heeft op één klein gebied waarbij de impact voor de omgeving gering zal zijn. Met de aanwonenden zijn de plannen doorgesproken en uitgelegd hoe de tijdelijke maatregelen zullen plaatsvinden. Het overige overleg heeft plaatsgevonden voor de verbreding van de gehele Waalbandijk.

De Gasunie heeft bovendien met de perceeleigenaar overeenstemming over de verplaatsing van de gasleiding en verwijderen van het afsluiterschema. Ook de eigenaar van de naastliggende grond is/wordt geïnformeerd dat er tijdelijke werkzaamheden zullen zijn.

6.2 Procedure

Het ontwerp van het wijzigingsbesluit wordt gedurende zes weken ter visie gelegd. Binnen deze termijn kunnen zienswijzen gegeven worden. Eventuele zienswijzen worden door de gemeenteraad inhoudelijk beoordeeld in het kader van de vaststelling van het wijzigingsbesluit. Met afweging van eventuele inhoud van zienswijzen zal een besluit genomen worden waartegen de mogelijkheid van beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State open staat.

6.2.1 Zienswijzen

Het TAM-omgevingsplan Echteld, gasleiding Waalbandijk (hoofdstuk 22u omgevingsplan Neder-Betuwe), heeft voor een periode van zes weken als ontwerp ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

7. Financiële haalbaarheid

De Gasunie neemt de volledige financiering van de werkzaamheden op zich, inclusief de kosten voor een eventuele sanering mocht dat nodig blijken uit het aanvullende bodemonderzoek. Daarnaast betaalt de Gasunie, volgens de legesverordening van de gemeente, de leges voor de procedure en de ambtelijke inzet. Hierdoor ontstaan er voor de gemeente geen kosten die op de initiatiefnemer verhaald moeten worden. De financiële haalbaarheid is hiermee voldoende aangetoond.

8. Conclusie evenwichtige toedeling van functies aan locaties

De beschikbaarheid van gas en garantie dat deze bij de gebruikers terecht komt, is de komende jaren nog van groot belang. Het verplaatsen van de gasleiding met enkele meters draagt bij aan een stabielere gasleiding en zal de gebruikers ook de komende jaren van gas voorzien. Op grond van de uitgevoerde omgevingsonderzoeken en analyse van de overige omgevingsaspecten wordt geconstateerd dat de aangevraagde activiteiten passend zijn binnen de diverse omgevingsaspecten en daarmee bijdragen aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.